

**CHUYÊN ĐỀ CÁC BÀI TOÁN
TĂNG GIẢM, ÍT HƠN, NHIỀU HƠN**

CHUYÊN ĐỀ 11. DẠNG TĂNG, GIẢM, ÍT HƠN, NHIỀU HƠN

A – LÝ THUYẾT

A. KIẾN THỨC CẦN NHỚ.

1. PHÉP CỘNG

Cộng theo thứ tự từ phải sang trái.

Số hạng + số hạng = Tổng

- Nếu ta thêm (hay bớt) bao nhiêu đơn vị vào một số hạng thì tổng cũng tăng thêm (hay bớt đi) bấy nhiêu đơn vị.

Bài tập minh họa 1:

- a) Ba xe tải chở được 46 bao gạo. Nếu xe thứ nhất chở được thêm 2 bao nữa thì mỗi xe chở được số bao gạo bằng nhau. Hỏi mỗi xe chở được mấy bao gạo?

Hướng dẫn

Nếu xe thứ nhất chở được thêm 2 bao nữa thì tổng số bao gạo chở được là:

$$46 + 2 = 48 \text{ (bao)}$$

Số bao gạo xe thứ hai và xe thứ ba chở được là: $48 : 3 = 16$ (bao)

Số bao gạo xe thứ nhất chở được là: $16 - 2 = 14$ (bao)

- b) Cho hai số có tổng là 4579. Nếu tăng số hạng thứ nhất thêm 37 đơn vị và giảm số hạng thứ hai đi 98 đơn vị. Thì tổng mới là: $4579 + 37 - 98 = 4518$.

- Trong một tổng gồm hai số hạng, nếu ta thêm vào số hạng này bao nhiêu đơn vị và bớt ở số hạng kia bấy nhiêu đơn vị thì tổng số không thay đổi.

Bài tập minh họa 2:

Một khu vườn hình chữ nhật có chu vi là 92m. Nếu bớt chiều dài đi 6m và thêm vào chiều rộng 6m thì khu vườn trở thành khu vườn hình vuông. Tính chiều dài, chiều rộng của hình chữ nhật đó.

Hướng dẫn

Cách 1:

Nửa chu vi khu vườn hình chữ nhật là:

$$92 : 2 = 46 \text{ (m)}$$

Khi thêm vào chiều rộng 6m và bớt chiều dài đi 6m thì nửa chu vi không đổi. Do đó chu vi cũng không thay đổi. Vậy chu vi khu vườn hình vuông là 92m.

Cạnh khu vườn hình vuông là:

$$92 : 4 = 23(\text{m})$$

Chiều rộng khu vườn hình chữ nhật là:

$$23 - 6 = 17(\text{m})$$

Chiều dài khu vườn hình chữ nhật là:

$$23 + 6 = 29(\text{m})$$

Cách 2:

Khi bớt chiều dài đi 6m và thêm vào chiều rộng 6m thì khu vườn trở thành khu vườn hình vuông (Bốn cạnh của hình vuông bằng nhau), vì thế chiều dài hơn chiều rộng số mét là:

$$6 + 6 = 12(\text{m})$$

Nửa chu vi khu vườn hình chữ nhật là: $92 : 2 = 46(\text{m})$

Chiều rộng khu vườn hình chữ nhật là: $(46 - 12) : 2 = 17(\text{m})$

Chiều dài khu vườn hình chữ nhật là: $17 + 12 = 29(\text{m})$

Chú ý:

- Điều này còn được vận dụng trong tính nhẩm (tính theo cách hợp lý) như :

$$47 + 97 = (47 - 3) + (97 + 3) = 44 + 100 = 144$$

- Khi cộng hai số ta làm tròn, tròn trăm cho dễ cộng.
- Tổng không đổi nếu ta đổi chỗ các số hạng.

Tổng quát: $A + B + C = A + C + B = B + C + A$

Vận dụng để tính nhanh:

Bài tập minh họa 3: Tính $0 + 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9$

Hướng dẫn

Ta có: $0 + 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9$